

**UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „PIENO TYRIMAI“
ANTI KORUPCIJOS PROGRAMA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. UAB „Pieno tyrimai“ antikorupcijos programa (toliau – Antikorupcijos programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. IX-711 (Žin., 2002, Nr. 10-355; 2009, Nr. 60-2346), Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas) (Žin., 2002, Nr. 57-2297), Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 (Žin., 2002, Nr. 98-4339), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607 „Dėl Padalinių ir asmenų, valstybės ir savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 83-3015) ir kitais teisės aktais.

2. Antikorupcijos programos tikslai ir uždaviniai yra nuosekliai siejami su visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos šaltinių, kartu visokeriopai ginant visuotinai pripažįstamas žmogaus teises ir laisves. Šia programa siekiama nustatyti ir šalinti priežastis bei prielaidas korupcijai UAB „Pieno tyrimai“ veiklos srityse atsirasti ir plisti.

3. Antikorupcijos programoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

4. Antikorupcijos programa siekiama vykdyti kryptingą korupcijos prevencijos politiką, o įgyvendinimo priemonėmis – užtikrinti skaidresnę, veiksmingesnę ir viešesnę UAB „Pieno tyrimai“ darbuotojų veiklą.

5. Antikorupcijos programos įgyvendinimo kontrolę vykdo UAB „Pieno tyrimai“ kokybės sistemos vadovas.

6. Antikorupcijos programos tikslas – nustatyti ir šalinti prielaidas korupcijai UAB „Pieno tyrimai“ veikloje, kontroliuoti, kad visos bendrovės lėšos būtų panaudojamos pagal paskirtį.

II. KORUPCIJOS SAMPRATA

7. Korupcija – UAB „Pieno tyrimai“ darbuotojo tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat UAB „Pieno tyrimai“ darbuotojo veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas UAB „Pieno tyrimai“ darbuotojui turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant nurodytas veikas.

8. Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai – korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ir jai tapatūs pagal pobūdį, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė.

9. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos paperkant ar siekiant asmeninės naudos: darbuotojo (toliau – darbuotojai) piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, darbinių pareigų neatlikimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, pasitikėjimu tarnybinėje, komercinėje, ūkinėje ar finansinėje veikloje, dokumentų ar matavimo priemonių klastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, komercinės paslapties atskleidimas, viešųjų pirkimų tvarkos pažeidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, taip pat tyčinis ir nusikalstamas buhalterinio dokumento ar įrašo, kuriame nurodoma melaginga arba netiksli informacija, sukūrimas arba panaudojimas ar neteisėtas atlikto mokėjimo neužregistravimas arba kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

10. Korupcija yra vienas iš pavojingiausių socialinių reiškinių, keliantis grėsmę žmogaus teisėms, demokratijai ir teisei valstybei, iškreipiantis socialinį teisingumą, konkurenciją, verslo sąlygas, stabdantis ekonomikos plėtrą, keliantis pavojų valstybės valdymui, valstybės institucijų stabilumui ir visuomenės moralei. Todėl rengiamos kovos su korupcija priemonės turi būti nuoseklios, visapusės ir ilgalaikės. Turi būti

skirta deramai dėmesio korupcijos prevencijai ir atsakomybės už neteisėtus veiksmus principui įgyvendinti, būtina ugdyti visuomenės nepakantumą šiam reiškiniui ir plėtoti glaudesnę valstybės institucijų bendradarbiavimą.

III. ANTIKORUPCIJOS PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

11. Pagrindiniai Antikorupcijos programos tikslai:

11.1. korupcijos prevencija;

11.2. korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos (korupcinių teisės pažeidimų) tyrimas;

11.3. bendrovės užsakovų ir partnerių įtraukimas į korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos (korupcinių teisės pažeidimų) išaiškinimą ir tyrimą.

12. Sėkmingai kovoti su korupcija galima tik tada, kai 11 punkte išvardyti Antikorupcijos programos tikslai įgyvendinami kaip nedaloma visuma.

13. Antikorupcijos programos uždaviniai:

13.1. Mažinti korupcijos tikimybę:

13.1.1. vadovaujantis galiojančiais teisės aktais nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę UAB „Pieno tyrimai“ veikloje;

13.1.2. vykdyti nuolatinę kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti veiksmingą numatytą ilgalaikės kovos su korupcija UAB „Pieno tyrimai“ veikloje priemonių įgyvendinimą.

13.2. Užtikrinti teisės aktų įgyvendinimo skaidrumą:

13.2.1. nustatyti korupcijos paveiktas UAB „Pieno tyrimai“ veiklos sritis ir sąlygas jai atsirasti bei plisti, teikti siūlymus dėl galiojančių bendrovės vidaus teisės aktų tobulinimo;

13.2.2. peržiūrėti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.) korupcijos požiūriu ir juos išnagrinėjus teikti pasiūlymus dėl UAB „Pieno tyrimai“ veiklos tobulinimo.

13.3. Pagal kompetenciją vykdyti korupcijos prevenciją:

13.3.1. teisinėmis, organizacinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis priemonėmis sukurti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos organizavimo, įgyvendinimo, priežiūros ir kontrolės sistemą;

13.3.2. peržiūrėti UAB „Pieno tyrimai“ padalinių ir atskirų įgaliotų darbuotojų funkcijas ir įgaliojimus reglamentuojančius vidinius teisės aktus (pareigybų aprašymus, darbo procedūras ar kitus teisės aktus), kad juose būtų įtvirtintos vienodos korupcijos prevencijos priemonės.

13.4. Kurti antikorupcinę kultūrą:

13.4.1. skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms ir įtraukti į korupcijos prevenciją UAB „Pieno tyrimai“ užsakovus ir partnerius;

13.4.2. skelbti Antikorupcijos programą ir jos įgyvendinimo priemonių planus UAB „Pieno tyrimai“ interneto svetainėje.

13.5. Užtikrinti efektyvų Antikorupcinės programos įgyvendinimą:

13.5.1. kas dvejus metus sudaryti Antikorupcijos programos įgyvendinimo priemonių planą, kuriame būtų nustatytos šios programos įgyvendinimo priemonės, tikslai, įvykdymo laikas ir atsakingi vykdytojai;

13.5.2. kasmet vertinti Antikorupcijos programos įgyvendinimo priemonių rezultatus ir rengti ataskaitas.

13.6. Didinti darbuotojų atsakomybę ir atskaitomybę:

13.6.1. užtikrinti, kad kuo greičiau būtų nustatomi įtariamai korupciniais teisės pažeidimais asmenys ir įgyvendinamas teisės pažeidėjų neišvengiamos teisinės atsakomybės principas;

13.6.2. suderinti UAB „Pieno tyrimai“ dirbančių darbuotojų privačius ir visuomenės viešuosius interesus, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą ir užkirsti kelią atsirasti ir plisti korupcijai;

13.6.3. skatinti UAB „Pieno tyrimai“ darbuotojus tobulintis kvalifikacijos kėlimo įstaigose ir organizuojamuose kursuose;

13.6.4. skatinti darbuotojus pranešti vadovybei savo įtarimus dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos personalo veikos;

13.6.5. išsamiai ir objektyviai išnagrinėti pagrįstus įtarimus dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos darbuotojų veikos, o pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą, apie tai pranešti korupcinius nusikaltimus tiriančiai institucijai;

13.6.6. nustačius korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, ypatingą dėmesį skirti bendradarbiavimui su korupcinius nusikaltimus tiriančia valstybės institucija;

13.6.7. rinkti informaciją apie nustatytus korupcijos atvejus.

14. Korupcijos prevencijos tikslas – užkirsti kelią korupcijai atsirasti ir plisti UAB „Pieno tyrimai“ veikloje, t. y. pašalinti teisės aktų, veiksmų ir procedūrų trūkumus, dėl kurių gali susidaryti sąlygos korupcijai atsirasti. Korupcijos prevencijos bendrosios priemonės (priemonių sritys) UAB „Pieno tyrimai“ veikloje yra:

14.1. korupcijos rizikos (tikimybės) analizė;

14.2. UAB „Pieno tyrimai“ Antikorupcijos programos, jos įgyvendinimo priemonių planų kontrolė, vertinimas, tikslinimas ir atnaujinimas;

14.3. procedūrų viešųjų pirkimų srityje tobulinimas;

14.4. darbuotojų, taip pat UAB „Pieno tyrimai“ užsakovų ir partnerių švietimas ir informavimas apie Antikorupcijos programos įgyvendinimą;

14.5. nustatytų korupcijos atvejų paviešinimas.

15. Korupcijos rizikos analizė:

15.1. korupcijos rizikos analizė teisės aktų nustatyta tvarka atliekama tose UAB „Pieno tyrimai“ veiklos srityse, kur yra didelė korupcijos apraiškų tikimybė;

15.2. veiklos sritis, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustato ir jos mastą įvertina kokybės sistemos vadovas, remdamasis atliktais korupcijos tikimybės pasireiškimo tyrimais;

15.3. kokybės sistemos vadovas pagal nustatytas veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, parengia konkrečias priemones galimoms korupcijos apraiškoms valdyti pateikia UAB „Pieno tyrimai“ direktoriui pasiūlymus dėl asmenų, atsakingų už šių priemonių vykdymą paskyrimo.

16. Programos korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų tyrimo tikslui pasiekti numatomas uždavinys – užtikrinti greitą ir išsamų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų atskleidimą ir tyrimą, garantuojant pažeidėjo atsakomybės neišvengiamumą. Siekiant kuo geriau ištirti korupcinius teisės pažeidimus, būtina:

16.1. nustatyti UAB „Pieno tyrimai“ struktūrinių padalinių funkcijas ir atsakomybę kovojant su korupcija;

16.2. optimaliai derinti prevenciją ir baudžiamąjį persekiojimą, daugiau dėmesio skirti operatyvinės ir kitos informacijos patikimumui, atidžiai, išsamiai ją tikrinti ir nešališkai vertinti;

16.3. organizuoti ir plėtoti bendradarbiavimą tarp teisėsaugos ir kontrolės institucijų tiriant nusikaltimus, kuriuose kartu veikia organizuotos nusikalstamos grupuotės, šešėlinio verslo atstovai ir korumpuoti asmenys, siekiant pakirsti atskiras korupcines sistemas, veikiančias socialinius, ekonominius ir kriminogeninius procesus.

17. Antikorupecijos programos numatomas uždavinys visuomenės antikorupecinio švietimo tikslui pasiekti – informacijos, susijusios su korupcijos klausimais UAB „Pieno tyrimai“ (supažindinimas su korupcijos keliamu pavojumi, skatinant nesitaikstyti su korupcija, aktyviai su ja kovoti ir pan.), pateikimas UAB „Pieno tyrimai“ klientams, partneriams ir darbuotojams. Kad visuomenė gautų pakankamai informacijos apie korupcijos apraiškas, korupcinių teisės pažeidimų tyrimą, apie savo teises ir galimybes pasipriešinti korupcijai ir siekiant įtraukti visuomenę į kovą su korupcija, reikia:

17.1. per UAB „Pieno tyrimai“ interneto svetainę, taip pat UAB „Pieno tyrimai“ leidinius reguliariai raginti žemės ūkio sektoriaus darbuotojus, taip pat gyventojus telefonu, paštu, elektroniniu paštu tiesiogiai ar anonimiškai pranešti apie korupcinius nusikaltimus UAB „Pieno tyrimai“ veikloje;

17.2. teisės aktų nustatyta tvarka per UAB „Pieno tyrimai“ interneto svetainę skelbti informaciją apie planuojamus viešuosius pirkimus;

17.3. nuolat tobulinti gautų pranešimų apie korupcinius nusikaltimus UAB „Pieno tyrimai“ veikloje nagrinėjimo sistemą;

17.4. nustatyta tvarka informuoti žiniasklaidą, o per ją – ir visuomenę apie UAB „Pieno tyrimai“ veikloje nustatytas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas;

17.5. kasmet rengti ir viešai skelbti pranešimą apie Antikorupecijos programos priemonių įgyvendinimą.

18. Antikorupecinės programos misija – šalinti prielaidas korupcijai atsirasti ir plisti UAB „Pieno tyrimai“ veikloje.

IV. SIEKIAMI REZULTATAI

19. Antikorupecijos programa siekiama tokių rezultatų:

19.1. užkirsti kelią korupcijai;

19.2. didinti nepakantumą korupcijai;

19.3. gerinti kovos su korupcija sistemos valdymą;

19.4. didinti visuomenės pasitikėjimą UAB „Pieno tyrimai“ kaip patikima nepriklausoma ir nešališka tyrimų laboratorija.

V. ANTIKORUPCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

20. UAB „Pieno tyrimai“ korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios programos dalis. Jis tvirtinamas ir atnaujinamas UAB „Pieno tyrimai“ direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į galimas ar nustatytas korupcijos pasireiškimo UAB „Pieno tyrimai“ veikloje sritis ir šios programos įgyvendinimo aktualumą.

21. Už šios programos nuostatų ir priemonių įgyvendinimą teisės aktų nustatyta tvarka atsakingas kokybės sistemos vadovas ir šios programos įgyvendinimo priemonių plane numatyti vykdytojai.
